XI-ik évfolyam. 54. szám. Kolozsvár, kedd, május 8-án 1866.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:
Kül-monostorutcza 181. szám.

Megjelen e lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délben. Ára évnegyedre 3 ft. o. é.
Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-or 6 kr., 3-or 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.
A „nyilttér"i czikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:
Középutcza, STEIN J. könyvkereskedése.

Tekintve a kül- és belpolitikai helyzet felette fontos és kétszeres érdekü természetét, mely a legnevezetesebb fejleményekre nyujt kilátást, májushó 1-jétől számitva uj rendkivüli előfizetés nyittatik

a

„K. KÖZLÖNY"-re.

Előfizetési ár:

Május hóra . . . . . 1 frt.
Május—junius hóra . . . . 2 „
Május—septemberi öt hóra . 5 „

A „K. Közlöny" kiadó-hivatala.

Pest, május 1-én.

(D.) Az austriai birodalmat mind komolyabban fenyegeti a háboru veszélye. Ugy látszik egy nagy coalitio készült titkon ellene Porosz- és Olaszország közt, s e coalitionak részese, a hirlapok állitása szerint, a franczia kormány is.

Az olaszok gyors fegyverkezésök okát Austria hadi készülödéseire vetik, s a franczia lapok mindenképp elhitetni akarnák a világgal, hogy Austria az, a mely titkos hóditási tervektől ösztönöztetve a világbékét felzavarni törekszik.

Kérdésen kivül bizvást feltehetjük, hogy maguk Austria vádolói is jól belátják azt, hogy Austria belügyeinek rendezése s pénzbeli kimerültsége miatt mindenre inkább gondol most, mint éppen támadó háborura; s ahoz képest a hármas coalitio most Aesop farkas meséjét ismétli, mely a bárányt a viz felzavarásával oly nevetséges módon vádolá, nem kell azonban a dolog mélyébe tekinteni, maga az, hogy az olasz-franczia coalitio létezik, eléggé igazolja Austria védelmi készülödéseit, mert ezen egyezkedést nem egy nap alatt kötötték meg, s valjon Austria várhatja-e összedugott kezekkel, mig egy ellene intézett szövetkezés ürügyet keres, öt készületlenül harczba sodorni?

A kormány érthetőleg kifejezte szándokát, kimondá, hogy a florenczi kormány nyilt készülödései által fel van hiva összeszedni erejét, hogy egy véletlen támadás készületlen ne találja. És valóban Austria ezen eljárását provocationak tekinteni annyival kevésbé lehet, mert Austria sokkal inkább ki van meritve két experimentaló kormányrendszer s az azt megelözött belviharok rendkivüli kiadásai által, hogysem éppen most hóditási törekvésekkel álmodozzék, habár más részről nincs annyira kimerülve, hogy a népekkel egyetértő kormány az önvédelem fegyvereit nagy erövel s tekintélylyel föl ne emelhetné.

Legfeltünöbb ezen egész kérdésben Poroszország magatartása. Azon kormány, a mely benn a népképviselet legszentebb jogait felforgatta, s mely csaknem teljhatalmilag kormányoz, Victor Emanuellel szövetkezik, melynek jobb keze Garibaldi és a forradalom; a porosz kormány, mely par excellence német hatalom és tagja a Bundnak, szövetséget köt egy külhatalommal, söt talán kettövel is, hogy Austriát, melynek császárságí része szintén német és a Bundnak tagja, idegen fegyverrel meggyengitse, s a német elemnek, a naponta hatalmasodó latin elemmeli egyensulyát Európában koczkára tegye, s talán végképp megrontsa.

Austriának talán módjában állana Velencze átengedése által Olasz- s Franciaországot kielégiteni, s igy közvetlenül fordulni Poroszország ellen, hogy annak a német szövetség irányábani ekkora hütlenségét visszatorolja; de legalább a mint a „Memorial dipl." állitja, austriai császár ö Felsége kijelenté, hogy Velencze felett alkudoznia nem lehet, mint a mely alkunak végeredménye lenne Austria leszoritása a tengerről.

Ezzel szemben talán a diplomatia ily alku esetében kész lehetne magát a tengert Austria részére biztositani; de az ily biztositások sem sokat érnek, sok mindent biztositott az 1815-ki szerzödés, a mi azóta mind elveszett.

Austriára nézve a legnagyobb részben a tekintély kérdése is Velencze védelmezése, habár Velencze folyvást csak anyagi és szellemi rontására szolgál a birodalomnak, és a népek adójára nehezedik azon rendkivüli áldozat, melylyel a birodalom e részét össze lehet tartani. Anyagi tekintetből valóban még szerencse volna Austriának, ha Velenczétől becsülettel megmenekedhetnék; de mint európai nagyhatalom nehezen állhat egy most növekvő kisebb hatalmassággal oly alkudozásokba, melyeknek czélja a birodalom egyes részei szétszakitása. Ha ma egyik hatalom Velenczét kivánja kitépni e nagyhatalom karjai közül, holnap egy másik Gallicziát, egy harmadik Bukovinát követelheti; ennél fogva a kérdés sokkal fontosabbá válik már magánál elvénél fogva Austriára nézve, hogysem elhitessük magunkkal azt, hogy Austria Velenczét vér nélkül feladandja.

És pedig ha kiüt a háboru, ki számithatja ki azon rettenetes catastrophákat, melyeknek egész Európa ki lesz téve.

A franczia hivatalos lapok eléggé hirdetik ugyan, hogy Francziorszag semleges akar maradni ezen egész kérdésnél, de ha a bonyodalom európai szint ölt, bizonyos, hogy Francziaországnak már állásánál fogva is ki kell lépni semlegességéből, s kérdésen kivül, hogy ö Olaszország részén fog állani, s igy segiti Poroszországot is, hogy eljuthasson általa a franczia nemzet régi óhajtásához, a Rajna birtokához.

De ez még kisebb kérdés volna magára, mert mig egy részről Poroszország a german suprematiahoz a latin faj fegyverei által kiván jutni, addig tulfelöl felriad a german faj érdeke és becsérzete, s Anglia és a német középhatalmasságok kezet fogva Austriával a harcz kimenetelét bizonynyal kétessé teendik. De még két erös hatalom áll a háttérben; egyik az orosz, mely a vitatkozó felek közt oroszlánkint les a prédára; másik a népek forradalma, melyet ugy Napoleon, mint Victor Emanuel már többször nagy ügyességgel, habár soha ekkorig be nem váltott igéretekkel, tudták czéljaikra felhasználni.

Tagadhatlan, hogy a fenyegető háboru által birodalmunk minden részeinek érdekei közvetlenül vannak érintve, s a veszély oly közös, hogy nem lehet meghatározni egy nagy európai conflagratio esetében melyik ezen két nagyobb részből álló közös birodalomnak azon pontja, melyet jobbról balról lesekedő hóditásra törekvő hatalmasságok, s benn azok által afficiálható nemzetiségek izgalmai háboritani nem fognák?

És a helyzet annál válságosabb, mert Austriát a belkérdésekből kibontakozásnak csak is küszöbén találta, söt talán éppen azért kelle elöállania e viharnak, nehogy Austria magát belülről consolidalva régi erejét visszanyerhesse, s azon hóditási czélokat meghiusitani képes legyen, melyek évtized óta rendszeresen terveztettek, s körül mináztattak.

E nevezetes momentumban csak inkább átlátható az, mennyire kár vala, hogy midön ö Felsége a magyar királyságra nézve a jogfolytonosságot kimondá, mért nem sietett a kormány ez országot, mely a trón föereje, a jogfolytonosság tettleges birtoklásába, s az egész alkotmányjogba visszahelyeni.

A magyar országgyülésnek joga volt a hadviseléshez s békekötéshez hozzá szólani, e jog gyakran hozott döntő szolgálatot a trónnak. Most jónak látták ezen jogot a birodalom közös ügyévé avatva az ország képviseletétől elvonni, a nélkül, hogy még törvényhozásilag meg volna állitva egy más közeg, mely a hasonló nagy politikai kérdések irányában a királyság óhajtását és akaratját tolmácsolja, s mely által az elfogadott háboru esetében a nemzet teljes erejét közvéleményéhez s meggyözödéséhez képest kifejteni képes is lehessen.

A magyar királyság országgyülése együtt van, s a készülö viharokat csak a hirlapok homályából látja át, éppen ugy, mint az ország legigénytelenebb polgárai; a korona, melynek nevében kérdöre vonatott a nemzet képviseletének azon joga, hogy a birodalmat érdeklö háboru kérdésekben a maga részéről nyilatkozhassék és határozhasson, nem érezheti ösztönözve magát arra, hogy a diplomatikus titkok elöl a lepelt a nemzet szemei elött elvonja, s talán oly kinos és kétes idök után, melyek életünkben már csaknem két évtizedet jeleznek, hiányzik is azon valódi bizalom, melynek a korona és nemzet ily közös életkérdésénél hiányozni nem volna szabad; hiányozhatik ez politikai és lélektani okoknál fogva habár bizonyos, hogy a nemzet képviselete soha sem volt inkább behuzódva a legitimitás eszméi közé, mint e legutóbbi gyülésen.

Teheti a kormány, hogy mialatt künn ellent áll, benn az egyetértés s kiegyenlités folytonossága által magát erösitse, hogy igy a népek minél höbb ragaszkodásában lelje föl erejének ujabb forrásait; s a kölcsönös bizalom nagy kezessége lesz az, ha az országgyülés a hadi készülödések s talán kitörendö háboru esetére sem fog elnapoltatni.

Az elnapolás által a kétes helyzet és bizalmatlanság uj erőt nyerne. A hazatérő képviselök nem vihetnének semmi eredményt, semmi vigaszt azon polgároknak, kiktől a fenyegető viharok ujabb-ujabb áldozatot fognak követelni.

Más részről a restitutio minden vivmányaira azt fognák mondani valaha, a mit az 1848-iki vivmányokra a legutóbbi idökben is annyit hánytorgattak; hogy az az Austriát fenyegető viharok nyomása alatt keletkezett, s igy a magyar királyság erkölcsi pressio folytán vivta ki legszebb reformjait.

Igy tehát még a concessiok, a kiegyezkedések becsét is rontja a háboru válsága, s mindenik alternativa, a mely elöttünk áll, kedvezötlen és kinos kételyeket hagy maga után.

Mindenesetre azonban az utolsó alternativa kedvezöbb s többet igérö azon esetben, ha az országgyülés ura marad azon legitim hangulatnak, mely öt ekkorig jellemzi. Tagadhatlan azonban, hogy a változó idök rohamos befolyása élénken szokott hatni a kedélyekre, s igy a parlamentek, a mint ezt föképp Angolhon régibb történelméből láthatjuk, valamint képesek voltak például Pitt korában a nemzeti lelkesedést fokozva nagyszerü eredményeket kivivatni a harczi téreken, ugy elsodortatva a perczek kérdései által jelentékeny viharokat is idéztek olykor elé.

Igen fontos tehát a kérdés, a mely elöttünk oly gyorsan és oly óriási alakban kezd fejlödni, ki láthat be a jövendö titkaiba? Egy ily szem felfödözhetné legbiztosabban a mentö gondolatokat; de az szomoru tény, hogy egy most kiütendö háboru, a legroszabb időpontra esnék; elvetve egy mult rendszer, a mely többé tartható nem vala, s a mely a birodalmat maga vitte azon örvénybe, a hol mosták, s meg nem szilárdulva még azon ujabb rendszer, mely jogosságot, igazságot s méltányosságot tüzött ki zászlóira, s mely a népek egyetértésében, s az ezen alapult dinasticus hüségben akarta keresni s feltalálni a birodalom biztonságának s jövö felvirágzásának kezességeit.

A sajnos, csak az, hogy a kormány a kimondott elveket miért nem sietett gyorsan és határozottan tettlegesiteni, hogy igy most a nemzetek nagy szóadásaira s esküire, s ezen alapult nyugalmából kifolyó kötelességérzetére többszörös biztonsággal számithasson. Nincs kétségünk ugyan, hogy a nemzetek dinastikus érzése a megpróbáltatás napjaiban sem fogja megtagadni önmagát, de más következései vannak a lelkesedésnek és áldozatkészségnek akkor, midön a nemzetek maguk cselekszenek, s más midön nevökben azon kormányok, melyek nem egyszersmind az ök mandatariusai.

Meg lehet azonban, hogy mig a hadi készülödések folynak, s talán a háboru válsága kiütne, a birodalom belügyei lényeges elöhaladást teendenek, a népek békói, melyek két elviselt kormányrendszerről maradtak hátra, nemsokára lehullhatnak, s kifejlödhetik a birodalom népeinek nagy közvéleménye, melyből a kormány s a korona is erőt és irányt merithet, s mely eszközül szolgálhat arra is, hogy a harczok zivatarja nagyobb veszély nélkül vonuljon el a láthatárról.

Rendreutasitás a szász nemzeti universitás feliratára.

10,255.—1866.

Ö cs. kir. Apost. Felsége f. év april hó 19-én kelt legkegyelmesebb kéziratának tartalma szerint, a szász nemzeti egyetemnek, az erdélyi országgyülésnek 1865. évi sept. hó 1-jén kelt legkegyelmesebb leirattal, Erdély és Magyarország egyesitéséről szóló 1848-ik évi I. törvényczikk revisioja czéljából Kolozsvár sz. kir. városba elrendelt egybehivatása tárgyában 1865. nov. 6-án kelt, valamint ugyanazon egyetemnek az 1865-ik évi dec. hó 25-kén kelt legkegyelmesebb leirattal, Erdély képviselöinek a magyar országgyülésen engedélyezett megjelenhetése tárgyában 1866-dik évi martius hó 3-án kelt s ö Felsége szine eleibe terjesztett feliratából visszatetszöleg méltóztatott észrevenni, miszerint a szász nemzet egyeteme, felhatalmazás nélkül, oly tárgyakat vont tanácskozása körébe, melyeknek tárgyalásai által ö a törvény szerint elöszabott hatáskörén tullépett.

Méltóztatott ennek folytán ö cs. kir, Apost. Felsége, a szász nemzet egyeteme tárgyalásai alkalmánál, jogtalanul hozott határozatait, és ezek során felterjesztett feliratait, mint minden jogerőt nélkülözöket, érvénytelennek nyilvánitni, és legkegyelmesebben megparancsolni, hogy azok visszautasittassanak, és ezen legfelsöbb akaratnyilvánitás az erd. kir. fökormányszék utján érvényesittessék.

A midön egyébiránt Ö cs. kir. Apost. Felsége a szász nemzetet törvényes intézményei fentartása, valamint jogállása iránt, ugy mint minden többi nemzetet is biztositni kegyeskedett, ö Felsége a szász nemzet öskortól fogva tanusitott és elismert loyalitásától egyuttal elvárni méltóztatik, miszerint a nemzet ö Felségének Erdély nagyfejedelemség államjogi viszonyainak rendezésére irányzott atyai intézkedéseit bizalomteljesen gyámolitandja.

Miről a kir. fökormányszék 1865. év decemb. hó 6-án és 1866. évi martius hó 24-én 7501. sz. a. ezen egyetem 1866. évi martius hó 3-án kelt feliratait felterjesztö feljelentései következtében oly meghagyással értesittetik, miszerint a megirt legkegyelmesebb kézirat tartalmát a szász nemzeti egyetemmel tudassa és a legf. parancs értelmében az iránt intézkedjék, hogy ö cs. kir. Apostoli Felségének kinyilatkoztatott akaratja hajtassék végre.

Egyébiránt stb.

Kelt Bécsben, 1866. april hó 21-én.

Gr. Haller m. p. Horváth István m. p.

A háboru s a magyar kérdés.

⊙ Azon közelebbről felmerült véleménynyel szemben, miszerint a kormány részéről közelebbről nem várhatni valami nevezetes elhatározást a belügyben, mivel kizárólag a külpolitikára fordítja figyelmét, a „Neue Frankfurt. Ztg." (tehát a német szövetség központján!) erösiti, s ugy látszik óhajtáskép, hogy a magyar ügy kapcsolatos végmegoldása várható. „Austria — ugymond az emlitett lap — a szövetséggyülésen valami határozott lépésre készül, s a háboru kérdésének eldöntésével a belügyek is átalakuláson fognak átmenni. Teljes kiegyezkedés Magyarországgal és változások a ministeriumban meglehetös biztossággal várhatók, habár ezen elhatározás horderejét még nem tudhatni." — Ugyan ezen lap bécsi tudósitója irja: „A mi a belügyet illeti, a népekkel való végleges kiegyezkedés szükségessége mellözhetlennek látszik. Ha ezen ügy fejlödése bizonyos pontot elért, a mostani ministerium bevégzettnek tekintendi küldetését." Nem tudjuk, mennyire hiteles a forrás, melyből ezek merittetnek. Annyi azonban bizonyos, hogy egy kielégitett Magyarország nagy elhatározó sulyt kölcsönözhetne mindazon lépéseknek, melyek a birodalom érdekében akár a diplomatiai, akár a harczi téren szükségesek lehetnek.

Mi fog országgyülésünkre nézve végeztetni, ha a háboru csakugyan kitör? e kérdéssel foglalkozik a „Magyar Világ" is s azt aggasztó kérdésnek találja, mert tudjuk, mily roppant és kiáltó az ország szüksége, mily feszült és jogosult várakozása, s pedig ha törvényhozásunk megakasztatnék — üres kezekkel mennénk haza! Ezen eventualitást megfontolni, igen a maga idején van. „Ha oly boldogok volnánk — ugymond — hogy e kérdésre tisztán objectiv szempontból felelhetnénk, perczig se kétkednénk, hogy Mars és Minerva igen megférnének egymás mellett. De a kérdés subjectiv oldala több fejtörésbe kerül és annak nagy jelentőséggel járó megoldásához csak maga a nemzet és ennek képviselöi nyujthatnák a kulcsot." Ezután hivatkozik a magyar nemzet történelmi lovagiassága, nemes jelleme és politikai érettségére, s ez alapon a törvényhozótest magasztos hivatását abban leli, hogy „kellően méltányolva a helyzet komolyságát és a nemzetet a birodalommal egyiránt fenyegető veszedelem sulyát, ily vál-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj

ságos pillanatban a fejedelem moralis erejének támogatására fordítsa legfőbb gondját, s hogy a Fölség magas bizalmának azon mértékben feleljen meg most, melyben terhes aggályok sujtják atyai szivét és e végett megkettőztetett erélylyel törekedjék a közjólét szilárd alapját megvetni, éppen akkor, mikor azt a birodalom erkölcstelen ellenségei álnokul megrontani akarnak" stb. Ugyan e lap május 3-diki főczikkében ujabban hozzászól e tárgyhoz, s miután érinti a birodalom aggasztó helyzetét, többek közt mondja: „Nincs nemzet, mely ily válságos pillanatban nagyobb erélyre és elhatározásra képes volna, mint a magyar. Nincs nemzet, melynek lovagias jelleme és becsületérzete hevesebben fellázadna, mikor fejedelme ellen méltatlanság követtetik el, midőn öt jogaiban dölyfös és elbizott ellenségek által veszélyeztetve látja, mint a magyar. De nincs is nemzet, mely jogérzeténél és saját érdeknél fogva nagyobb mértékben hivatva volna arra, hogy a fejedelmet és a birodalmat ezen aggasztó helyzetben történelmi vitézségének és moralis nagy nyomatékának egész sulyával támogassa." És int, hogy le nem mondva jogos követeléseinkről, a vész közepette „központositsuk legfőbb gondjainkat és hazafiui elszántságunkat annak javára, minek fentartásában minden érdekeink életfeltételét ismerjük fel. A pragmatica sanctio által szentesitett közös védelem azon jelszó — igy végzi — melylyel egyedül róhatjuk le ily pillanatban a Fölség és haza iránti hüség szabta kötelességünket!"

A pesti országgyülés.

A közös viszonyok tárgyában kiküldött alsóházi, ugynevezett 67-es bizottság május 3-kán ülést tartott, melyben 59 tag vett részt.

A tanácskozás tárgyát az ötös albizottmány által előterjesztett programmszerü munkálat képezte, mely, mint tudva van, az april 5-diki ülésben terjesztetett a nagy bizottmány elé.

E munkálat 7 pontból áll, s ezen ülésben az első három pont felett hozatott határozat.

Az 1. pont igy hangzik:

1) „Határoztassék el, hogy a bizottság czélszerünek látja-e az egész javaslatnak kimeritő, részletes kidolgozásába tüstént belebocsátkozni, vagy talán jobbnak véli, egyelőre a főelveket, s azok folytán a javaslat vázlatát állapitni meg s a részletes kidolgozáshoz csak akkor fogni, ha ezen vázlat és az abban foglalt elvek mindenik részről véglegesen el lesznek fogadva."

E pontra nézve ez ülés egyhangulag abban állapodott meg, hogy a bizottmány egyelőre csak a főelveket hozza tisztába s ezeket azonnal az alsóház elé fogja terjeszteni. Ez eljárás értelmében a bizottmány csak akkor kezd a részletes tárgyaláshoz, ha a főelveket, melyeken a részletek alapszanak, a ház majd helybenhagyja.

A 2. és 3. pont együttesen tárgyaltatott. E pontok következőleg hangzanak:

2) „Nem fogadván el a képviselőház azon körvonalozást, melyet az octoberi diploma tartalmaz, jelöltessenek ki a választmány által azon tárgyak, melyek, az emlitett közös viszonyoknál fogva, közöseknek tekintendők."

3. „Határoztassék meg, minden egyes tárgyra nézve, hogy annak közössége mennyire terjed, s mik azon pontok, melyeket a képviselőház, ugyanazon tárgyakra nézve Magyarországnak és a magyar királynak kiván továbbra is szorosan fentartani."

E két pont feletti véleményadásra a 67-es bizottság 15 tagból álló albizottmányt küldött ki, mely a következőkből áll:

Andrássy Gyula gróf, Apponyi György gróf, Csengery Antal, Deák Ferencz, Eötvös József báró, Fest Imre, Gorove István, Ghyczy Kálmán, Hollán Ernő, Ivánka Imre, Lónyay Menyhért, Mikó Imre gróf, Nyáry Pál, Somssich Pál, Tisza Kálmán.

E tizenötös albizottság munkálatát gyorsan fogja bevégezni, mikor is a 67-es nagy bizottmány ismét hozzá fog működéséhez s a programm többi 4. 5. 6. és 7. pontjait veszi tanácskozás alá.

E pontok tartalma következő: 4) mily lépések lennének szükségesek e részletes kidolgozás előtt azon pontokat illetőleg, melyek a Lajthán inneni és tuli kölcsönös megegyezéssel lennének megállapitandók; 5) készittessék javaslat a felől, hogy mily uton és módon lennének tárgyalandók a közös ügyek, valamint arról, hogy az e czélból szükséges kölcsönös érintkezés (delegatio) miként történjék meg; 6) valjon a közös ügyek érdekében netalán szükséges törvényváltoztatások már most jelöltessenek-e meg, vagy csak akkor, ha a fentebbi elvek már véglegesen elfogadtatnak; 7) miután a válaszfeliratban megigértetett, hogy az octoberi diploma el nem fogadásának okai részletesen elő fognak adatni, ezen okok és nézetek most körülményesen lennének kifejtendők, melyek folytán az országgyülés nem fogadhatja el az octoberi diplomát.

A házszabályok átdolgozására kiküldött országos bizottmány is megtartá f. hó 4-kén első összejövetelét; bizottmányi elnökül Ghyczy Kálmán, jegyzőül Királyi Pál képviselő választatott. A tanácskozási sorrend kidolgozására albizottmány választatott Csengery Antal, báró Eötvös József, Kemény Zsigmond, Tisza Lajos és Zichy Antal személyében.

„A magyar-horvát küldöttség, a „P. Lloyd szerint, már a legközelebbi napokban formaszerinti ülést fog tartani. Ekkorig t. i. a közlekedés a két küldöttség közt irás utján tartatott fenn, és pedig a magyar országgyülés által kinevezett regnicolaris küldöttség egy iratot intézett a horvát országgyülés követeihez, melyben Horvátországnak az 1861-diki felirat 42-dik pontjában felállitott követelése iránt magyarázat kivántatik. A horvát követek ezen felszólitásnak megfelelvén, egy albizottmányt biztak meg a kivánt magyarázat szerkesztésével. Az albizottmánynak már befejezett munkálata a horvát követeknek 5-dikén délelőtti 10 órakor tartott ülésében tanácskozás alá vétetett s az most gróf Majláth Antal elnöknek átnyujtatik, mire aztán a nagy közös ülés megtartása bekövetkezik."

Kolozsvár, april 1866.

A keresztyén vallás egyik magasztos hitelve a testvéri szeretet, melynek axiomája „szeresd felebarátodat mint önnön magadat." Ez azon nagyszerü világot átalakitott eszme, mely az embereknek Isten előtti egyenlőségét megállitva alapját tevé le a politikai egyenlőségnek, s ez által a népeknek a szabadságban való testvéries összeölelközhetésének utait elkészité.

A keresztyén vallás tehát a szeretet vallása, a mester dicső tanaiban ez irányeszmét mindenütt feltaláljuk, ki az egész keresztyén gyülekezetet egy szeretet által egybe kapcsolt családdá akarta egyesiteni, s ezen nagyszerü fogalom tevé azt, hogy Krisztus vallása rövid idő alatt az egész földön elterjedt, s az akkor ismert világ polgárosodott részét átalakitá, az emberiség egy uj korszakba, a testvéri szeretet a felebaráti összetartás korszakába lépett át, melynek összefüző láncszemeit a vallásnak magasztos morálja alkotá.

Kinek lelkét a keresztyén hitnek e magasztos szelleme hatja át, kinek a mester isteni tanai beoltva vannak szivében, az mindig fájdalmasan van érintve, ha e szép elveket, e magasztos tant megtagadva, félremagyarázva látja, midőn fökint megtagadva látja azok által, kik annak hirdetésére, terjesztésére vannak hivatva, kik az apostolok nyomdokaiba kellene hogy lépjenek.

Néhány napja, hogy diszes temetést láttam, gazdagot kisértek egész pompával, s hideg fájdalommal az öröknyugalomra. Kevéssel utána négy rongyos ember szerény koporsót emelt. A koporsót egyedül egy nő kétségbeesett fájdalommal követte, látszott őszinte fájdalmának szivható kitöréséből, hogy mindenét, életörömét és gyámolát viszik azon koporsóban. E koporsón templomi takarón ott volt a szeretet vallásának jelvénye, a kereszt; de Isten szolgáját, ki vigaszt nyujtson e szerencsétlennek, ki a jövő életben való viszonttalálkozás reményével vigasztalta volna e szegény kétségbeesettet, oknélkül keresék szemeim, ezen utolsó vigaszt az életben maradott, ezen utolsó tiszteletet a halott nem nyerhette meg; mert az özvegy szegénységben maradt, s nem volt mivel a temetési költségeket fedezze.

És midőn láttam, hogy embertársamat — kit a Megváltó testvérként szeretni parancsolt — ily disztelenül vonczolják ki; midőn láttam a vétkes részrehajlást, még a mindenkit egyenlővé tevő halálban is: lelkemet azon fájdalom tölté el, melyet az emberi méltóságnak ily megtagadása költhet fogékony lélekben. Kérdezősködtem, hogy ezen szerencsétlen talán öngyilkos volt, ki nem birván elég erős lélekkel megküzdeni az élet terheivel, fájdalmaival, önkezével oltá el életét, s azért nem részesülhet a minden keresztyént megillető utolsó tisztességben? feleletül nyertem, hogy nem ez az eset, hanem azért nincsen a sirt megáldó, a felett imádkozó pap jelen, mert szegények lévén, fizetni nem tudnak, s gondos utántudakozódás után megtudtam azt is, hogy ily esetek többször is előfordulnak, s mivel tudom, hogy ez a keresztyén vallás elveivel ellenkezik, mivel tudom, hogy ily eljárás a keresztyén kegyelettel össze nem férhet; de mivel tudom azt is, hogy ez nem szabály, hanem helyi visszaélés, s itt is általánosan nincs meg minden felekezetnél, hanem csak kivételesen egynél, fájdalmasan érintett lelkemnek parancsszavát követvem, midőn egy keresztyén szózatot intézek az illetőkhöz, s a Megváltó által hirdetett és szivekbe oltott felebaráti szeretet alapján felkérem az egyház szolgáit, hogy temessék el dijtalanul is a szegényt, ki fizetni nem tud, ki ha az életet küzdve, nélkülözve élte át, ne nélkülözze legalább a halálban az embert megillető erkölcsi elismerést és támogatást azoktól, kiket lelki atyáknak nevezünk, s kiknek anyagi érdekből mostoháknak lenni nem lehet, nem szabad; mert a vallás jelszava, hogy „Szeresd felebarátodat, mint önnön magadat."

Orbán Balász.

A bukovinai ev. ref. egyház presbyteriumától.

Tisztelt szerkesztő urak! Midőn kir. tanácsos főtisztelendő Zágoni Bodola Sámuel ur ő mlsga harmadik könyöradomány-küldeményének 140 frt o. é. átvételét, ezennel bizonyitjuk és köztudomásra juttatjuk, hogy ezen könyöradomány ő méltóságához beküldetett: 1) a széki részletes zsinattól 20 ft 20 kr. 2) a marosvásárhelyi ekklézsiától 29 ft 65 kr. 3) az udvarhelyi tanuló ifjuságától 30 ft. 4) a szilágy-somlyói buzgó paptól 36 ft. 5) gr. Mikes Benedek urtól 10 ft. 6) Más adakozóktól 14 ft. Összesen: 139 ft 85 kr., mely összeget a m. püspök ur kipótolt 140 ftra o. é.; valamint azt is, hogy a mlsgu püspök urunk már háromszori küldeményében 411 o. é. frttal segitette a bukovinai evang. reformátusokat! E könyöradomány egyfelől egyházunk ősz főpásztorát, kinek atyai felhivására oly készséggel összehordatott, dicsöiti, másfelől hit- és nemzet-rokonaink keresztyéni lelkületét bizonyitja. És a mily sok hálakönyeket fakasztott, oly sok bánatkönyeket szárított fel a sirók szemeiről!

De fájdalom, aggodalom jajjait kell vegyitenünk hálanyilatkozatunk hangjai közé. Midőn mi reformátusokul, mintegy 800 lélek, a már begyült könyöradományban éhségünk enyhitését találjuk, ugyanakkor a 8000 lelket meghaladó r. kath. nép minden jelentékeny segélytől megfosztva, az éhség insége alatt roskadoz és mezei tövis burjánnal kénytelen éhségét csilapitani, életét, az éhhaláltól — mig lehet — oltalmazni! honnan van ez? Hogy a kath. keresztyén kevésbé volna áldozatkész, mint más felekezetti, ezt nem hihetjük. Tán nem hatott el ez inségnek hire még hozzájuk? Halljátok meg hát katholikus keresztyén magyarság minden osztályai: „a bukovinai kath. magyarság a rajta lévő győzhetlen éhinség sulya alatt menthetetlen elvész, ha rajtuk nem segittetik! és sietni kell a segitséggel, mert már is későn jön!"

Itt helyben nincs semmi segélyforrás, az országtól telhetett segély egy háztájnak életét alig táplálhatta csak két hétig is; dolog, kereset nincs semmi, országos segély több nem adatik; a gabona, nevezetesen a törökbuza köble 11—12 forint; más gabonát alig lehet találni.

Mi ugyan rom. kath. atyánkfiait sem zárjuk ki merőben a segély élvezetéből; nevezetesen az elegyes házasságban élők, teljesen egyenlő segélyben részesülnek a tiszta református családokkal; de 800 fő számára nyujtott segély 8000-et (mond nyolcz ezeret) nem menthet meg ily szörnyü inségből.

TÁRCZA.

Az ember egyènisège az ujabbkori társadalomban.

Montegut Emil után franczióból.

(Folytatás.)

Mi van itt demokraczia-ellenes? Skóczia és Uj-Anglia példáját idéztem, mert ez a két ország egyikét mutatja a legkellemesebben meglepő tényeknek és a legalkalmasabbak arra, hogy a társadalom valódi irányáról felvilágositást nyujtsanak. Ebben a két országban a tömegek ugy szólván nem is léteznek, ezek egyénekből álló nemzetek; itt nincsen embernyáj, itt emberek vannak. Szégyen látni, minő barbarok vagyunk mi okoskodásainkban, mikor a demokraczióról beszélünk. Az egyenlőségről való eszméinkben nem tudunk felülemelkedni a középkor lázadóinak, vagy az elnyomott és irigy tömegeknek értelmén és felfogásán. Mikor Ádám ásott és Éva font, ki volt akkor a nemes ember? kérdezték a II. Richárd idejében fellázadt szegény parasztok. Ilyen módon akarjak még ma is sokan létesiteni az egyenlőség eszméjét, kiált fel a maga részéről egy ujkori philosophus: hol lesznek akkor a nemes emberek, a mikor minden ember nemes ember lesz? Imé az egyenlőség megértésének egyedüli igazi módja. *) A kiválóan demokracziai faj, a német és angol-szász soha sem csalódott e részben s értelmi, politikai és valási mozgalmainak és fejlődésének különböző mozzanataiban soha sem tért le erről az utról. Különböző formák alatt — minők a hübéri aristokraczia, közigazgatási decentralisatio, politikai feldaraboltság, alkotmányos kormányzat, parlamentek, protestantismus, philosophia — hü maradott az egyéniség ügyéhez, lassanként ahoz az eszményi uj társasághoz hajlott és hajlik, a melyben mindnyájan egyenlők, mert a zsarnoki foglalások ellen a személyes méltóság korlátai védik mindnyájokat, [a] melyben az engedelmességet önkényt adják, de kierőszakolni soha sem engedik, melyben az embereket egymáshoz füző kapcsok a kölcsönös kötelességek lánczszemeiből állanak; a melyben ezt a személytelen igét „meg kell lenni" (il faut) a mely azokra nézve, a kikhez intézve van, egy végzetszerü szükségesség kifejezése és erkölcsi alábbvalóság jele, eme más személyes ige fogja felváltani köteles vagyok (je dois), a mely kifejezése a szabad akaratnak s jele annak az öntudatnak, hogy az ember önmagának ura.

Imé tehát az egész polgárisodás, saját multjában és jövőjében egyszerre. Teremtve az egyén által, a maga részéről teremtenie kell nékie is az egyént. Ha könnyiti az egyéni életnek ezt a terjeszkedését, ha segédkezet nyujt az emberi lélek eme fejlődésének, ekkor hü a maga feladatához; ha nem, visszafelé menő (retrograde). Tehát csalhatatlan ismertető jelünk van benne, a politikai rendszerek és intézmények viszonyos jóságának megitélésére. A legjobbak természetesen azok, melyek legalkalmasabbak a legnagyobb számu egyénnek kiformálására és azok, a melyek az egyénnek a kellő részt a társadalom kormányzásából kijuttatják. Midőn egy személytelen és felelősség nélküli gép csak maga vállalkozik az embereknek kormányzására, a polgárosodás nem jótétemény, hanem csapássá válik s az emberi lélek felette nagy veszélyekben forog. A maga eredeti állapotjában csak vad volt; hanem ime most megromlik, gonoszul lesz, mert miután el van nyomva egy mesterségesen kigondolt rendszernek politikai gépezetei által a megvesztegetésnek, a rendszer kijátszásának minden apróbb és nagyobb cselszövényeivel megbarátkozik. Az erkölcsi tevékenység megszüntével minden gondolatjai az emberi léleknek éppen maga ellen fordulnak. Az egész láthatár el lévén előtte zárva, megátalkodott dühvel ragaszkodik tevékenységének általa összeteremtett eszközeihez, az általa kovácsolt szerszámokhoz: az arany, az ezüst, a feldolgozott anyag, ez előtt eszközök, most czélokká lesznek. Hanem majd egy sokkal borzasztóbb jelenség adja elé magát: az t. i. hogy ha egy társadalom hosszason alá volt vetve ennek a rendszernek, szinte lehetetlenné lesz ettől megszabaditni s visszaadni az egyénnek a kezdeményezési jogát. Mindig bámultam — mondá egy demokrata a politikai visszahatásnak (reaction) egyik korszakában — midőn láttam, hogy a conservativek és a mérsékeltek vitatkozásaikban fel nem hozzák azt az egyedüli érvet, melyre törvényesen hivatkozhatnának, t. i. hogy az emberiség nagyon gyarló. A legkisebb alkalom elég neki arra, hogy romlásnak induljon. Adjatok nekem tiz évig tartó öldöklést s meg fogjátok látni, hogy az emberevés ujból eléáll. Semmi sem igazabb. Az emberben van egy ellenállhatatlan hajlam, mely öt a romlottság felé viszi, de a mely megkétszereződik, ha tevékenysége felettébb korlátozva van. E szerint a politikai szabadság megszoritása, az erkölcsök féktelensége arra van megvásárolva; a szellemmi tétlensége maga után vonja az erkölcsi érzet megtompulását, a felelősség érzetének kihalását. Tartson csak bizonyos ideig egy ily törvény- és józanész-ellenes állapot és meg van változva az emberi természet. Akkor a legcsekélyebb körülmények félreértheteltenül elárulják, hogy akarva nem akarva az egyén elébe tett ezen korlátokat fenn kell tartani. A kényuralom szinte szükségessé és az elnyomás kötelességgé válik.

Ilyen leczkét nyujt különösen Franczia-ország történelme. Sehol sem tettek nagyobb erőfeszitéseket a szabadság meghonositására. Minthogy azonban hosszas és folytonos elnyomásoknak volt alája vetve, az egyénnek nálunk soha sem volt ideje megtanulni a szabadság gyakorlatát; soha sem tudott végbemenni benne a személyes méltóságnak lassu fejlődése. Nyugtalanitva, ingerelve, elnyomva évek százain keresztül, a hogy egy pillanatnyi pihenést nyert, nem gondolt egyébre, mint arra, hogy ő is a maga részéről elnyomó legyen. Szenvedélyei olyanoknak mutatták ki magukat, a milyenekké az érintett viszonyok között csaknem szükségesképpen fajulniok kellett, erőszakosoknak, vakoknak, ellenállhatlanoknak. Ekkor észre veszi az ember, hogy ez a polgárisodás, melyet annyira magasztalt, nem volt egyéb máznál; észreveszi, hogy az igazi miveltségnek avagy polgáriasodásnak, nem külső pompák és leleményes kéz által összekovácsolt gépies intézmények hiu csillogásában kell állania, hanem az ember szivéből és lelkéből kell elevenen születnie és mindenekelőtt bennsőnek és erkölcsinek kell lennie; de lám késő megváltoztatni mindezt: az idő müve volt az, s még továbbra is az idő müve lesz, mert sem az érdekek, sem a szenvedélyek, sem a félelem nem várhatnak. Mint mentő eszközt hivják segitségül azt a rendszert, mely minden rosznak oka volt, az egyének ellen folyamodnak ahoz a rendszerhez, mely esküdt ellensége az egyéniség kifejlődésének, vagy más szavakkal: az emberi erénynek, és előállását örömmel üdvözlik, mert tekintetbe véve azokat a nyomorokat és vad szenvedélyeket, melyeket szenvednie kellett, az ember kénytelen bevallani önmagának, hogy hatása azokhoz képpest erkölcsi, jótékony, emberi. E szerint egy gyakorlatlan szemnek ugy tetszik, mintha az elnyomás magával hordozná orvosságát; de a világosan látó szem csak hamar átlátja, hogy ez a jótékonynak látszó elfojtás csak ujabb megsulyosodása a régi bajnak. És igy a társadalmak egy hibás körben forognak, a melyből soha ki nem léphetnek. (Folytatjuk.)

*) Valójában az igazi. Igy kellene felfogni a dolgot mindenkinek, igy legközelebbről minekünk is magyarokul; mert akár az ugynevezett nemesi osztályt emlegessük és emeljük ki, vagy éppen toljuk előtérbe egyoldalulag, akár a polgárit, egyikkel sem használunk a közügynek. A hazának igaz szeretete és mindnyájunkkal közös szent érdeke nem elvdlaszt, nem kásztokra szaggat, hanem összeköt mindnyájunkat. Különben is a 48-diki dicső vivmányok után, vagy jobban mondva ezeknek teljes alkalmazásba vételök után, a nemes és polgár elnevezésnek csak is történelmi értelmök lehet. Ford.

Lásd a „Kolozsvári Közlöny" 44. 53-ik számait.

Hibaigazitás. Lapunk 53-dik számának tárcza czikkében, a második hasáb 18-dik sorában alulról „egészen szeszélyes erő" helyett „egészen személyes erő" olvasandó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj

Egy kolozsvári hő keblü rom. kath. nő szivére veite e nép gyászos sorsát és a nélkül, hogy nevét kijelenteni kivánná, 10 frtot küldött könyöradományul, oly meghagyással, hogy az két egyenlő részben rom. katholikusok és reformátusok között Andrásfalván osztassék ki; a mi hivségesen meg is lett.

Jövönk is aggodalommal teljes, az igavonó marhájából kifogyott nép erőtlen kezével kapálja fel földét és nincs módja vetőmagot szerezni; ha vét is némelyik, hol még az aratás; ha nem vét, ismét nem lesz aratás! Oh isten, küldj segélyt, nyujts vigasztalást!

Nemes szivü jóltevőink, legyen kedves könyöradományotok az előtt, ki azt mondotta: arról ismerlek meg, hogy én tanitványaim vagytok, ha egymást szeretitek; és mondja majd ama nagy napon néktek ezen itéletet: „Én atyámnak áldottai, a mit egygyel ezen kicsinyek közül cselekedtetek, azt én velem cselekedtétek!“

Méltóztassanak a t. szerkesztő urak ezen czikket is lapjaikban kinyomatni; tán ez is hoz valakinek, isten jó voltából egy darabka kenyeret!

Andrásfalván, april 25-én, 1866. Biró Mózes, ev. ref. lelkész és esperes. Kántor János, biró. B. R. Biszak József, kurátor. Varga György, presbiter.

Bel- és külföldi levelezés.

M.-Vásárhely, april 21.

Városunk a lezajlott követválasztások után meglehetös siri csendben teng és legfölebb a hirlapok hangolják föl némileg a különböző árnyalatu kebleket a szerint, mint némelyek a magyar kérdés valódi vagy csak szinleges megoldásától várják jobb jövőjüket, és ahoz képest alakitják szebb reményeiket. Még a független szabadelvü alkotmányosok a biztos és állandó megoldásnak kezdetét mindenekelőtt a felelös magyar ministerium és alkotmányos törvényhatóságok rögtöni helyreállitásától és egyidejüleg a koronázástól föltételezik, csak is akkor és előbb nem lehetvén a jogérvényesen fenálló alkotmányos törvényeknek hasonló alkotmányos uton átvizsgálásáról, módositásáról, változtatásáról vagy eltörléséről is gondolkodni; addig a hivatalnoki sereg legnagyobb része, ugy sok mások is a válságos helyzet fölismerése daczára azon hitben ringatják magukat, hogy a kisérletek lánczolata mind addig folytatható lesz, mig a merev jogfolytonosság és tiszta törvényesség hivei belefáradva, a hatalomnak engedni és a nemzet ösi jogait föláldozni kénytelenek leendenek, ugy, de nem igen fontolják meg a helyzet tarthatlanságát, ugy föleg a szellemi és anyagi süllyedés menthetlen bekövetkezését, melyből sem a hivatalnoki, sem pedig a katonai tábor vitézsége ki nem szabadithatandja.

De hagyjuk a politizálást másokra, és szóljunk nehány helyi mozzanatról.

Jelen hó 10-kén gróf Széchenyi István emlékére a helyi r. cath. főegyházban gyászmise tartatott, melyen a dicsöültnek számos tisztelői jelenvén meg, ez uttal is leróták a kegyelet adóját a legnagyobb magyar iránt, kinek szelleme szegény magyar hazánkat lengje át, hogy nyomdokain jobblétre vergődhessék.

Mult vasárnap a városi tanács a mezőségi inségesek fölsegélésére a helyett állomosozó katonai zenekar közremüködése mellett az elbai szinkörben hangversenyt rendezett, mely a válogatott müsorozat jól sikerült előadásával mintegy 120 frtot jövedelmezett.

Városunk központi helyén rég óta érezhető szükségen segitett vállalkozó polgártársunk Lénárt Károly, ki is saját telkén ujdon épitett és jól berendezett meleg és hideg fürdöintézetét folyó hó 14-kén nyitotta meg, mely kényelmes és czélszerü szerkezete által az itteni igényeknek megfelel, s mindamellett, hogy az Elba szigeten már ujabb, egy hasonlag jól berendezett meleg fürdöintézet létezik, melyet tulajdonosa Bukaresti János közelebbről gőzfürdővé alakitand át, reméljük, hogy mindkét czél- és korszerü vállalat pontos és jutányos kezelés mellett fenállhatand.

Werner Sándor mülovardája itten ütötte föl sátorát, és már egy előadása volt, ma lesz a második; rosz időben jött ide, hol már jelesnél jelesb ily társaságok szerepeltek, és hol a nagy pénzszükség miatt a tulcsigázott helyárakkal valami fényes sikert nem aratand.

A Gyulai és Albisi vezénylete alatti népszintársulat jövő hó elejére várandó ide, melynek jó személyzet és mérsékelt helyárak mellett legalább rövid időre kedvező eredményt jósolunk.

Városunkban rég óta tervezett állandó szinház és takarékpénztár ügye hol késtek az éji homályban? Ideje volna, bár a kolozsvári kisegiö pénztár-egylet mintájára valamit kezdeni és állitani.

Talán a közelgö végleges kárpótlások kora alkalmas lenne ezen érdekben valamit lendíteni. Ajánljuk vagyonosabb polgártársaink, jelesen id. gróf Teleki Domokos fiovelmébe, ki több évek előtt mindkét ügyet erélyesen fölkarolta volt, és kitöl ezutánra is legtöbbet várunk, reménlünk.

L. A.

Ploest, april 16.

A tegnapi nap az itt lakó kivándorlott magyaroknak nemzeti ünnepélye volt. E napon létesült a szent eszme, mely lelkünknek oly régen táplált reményét megvalósitá. A ploesti magyar közönség egy szivvel lélekkel összeállva megállapitá az annyira szükséges magyar olvasó kört. Mi, kik viszonyainknál fogva kényszeritve valánk elhagyni az édes hazai földet, igyekszünk megmutatni, hogy ha el is váltunk a hontól, melyben bölcsöink ringottak, de szellemileg a hazában vagyunk, s annak fájdalmaiban, örömeiben, reményeiben és kételyeiben hiven osztozni kivánunk. A nemzetiség oszlopához megint egy követ tevénk, emléket épitendö abból a jelen és utókor számára, hogy legyen egy központ, melynél összegyülve vallás-, rang- és kor különbség nélkül áldozhassunk azon érzelemnek, melynek neve: hazaszeretet.

Már ezelőtt egy évvel, midőn ev. ref. lelkész t. Vincze Dániel ur Magyarhonból körünkbe érkezett, első teendői közé sorozta ez egylet életbeléptetését, De a közbe jött zavarok miatt csak most sikerült a buzgó lelkü ifjunak valósitani az eszmét, melyet szép reményekkel telt kebele még az édesanyai földön annyi előszeretettel ápola. És most, midőn pályája akadályai nagyrészt leküzdvék, felhivó szózata nem lön „kiáltó szó a pusztában“, de viszhangra és meleg részvétre talált az.

Az alapitási gyüjtésre a tegnapi nap lön kitüzve, mely a hymnus eléneklése után t. Vincze Dániel ur alkalmi beszéde által lön megnyilva s a siker, esmerve itteni hazánfiai körülményeit reménynek felett igazolta a tételt, hogy a magyar nép jellege külföldön is megtartja a maga eredetiségét, s hol hazai intézmények s a magyar nemzetiség emelése megkivánja, ott kész az áldozatra.

Csak vezetőre van szüksége e népnek, ki tetterejének irányt adjon, s bizonnyal nem fog közönyösen haladni el a czél mellett, melynek hasznát józan itélő tehetsége elismeri.

Legelső gyülésünk alatt szép számmal jelentkeztek ez egylet tagjainl, kik közül azonnal ideiglenes választmány alakult, addig mig kellőleg meggyőződve egy jövendö közgyülésen az egy évre megválasztandó választmány szavazat utján kineveztetik.

Egyletünket nagyhazánkfia Deák Ferencz nevére hatalmas éljenzések közt meg is kereszteltük, kinek beleegyezését szerencsések vagyunk ez uttal kikérni, bizton remélve, hogy az engedély megadása nem fog tőlünk megtagadtatni. Egyszersmind közfelkiáltással az ő nagy nevével kezdődött meg tiszteletbeli tagjaink névsora.

Ez alkalommal hazánk szép lelkü leánya méltóságos Semsei Lázár Antonia urhölgy ö nagysága szíveskedett egyletünket hét darab derék munkával megadományozni, adván egyszersmind a „Nefelejcs“ és „A magyar gazdaszonyok“ 1864-iki évfolyamát s megrendelvén a „Bolond Miska“-nak 1866-ik évi évi folyamát.

Ugy szintén városi mérnök és épitész tekintetes Varga János ur, hazánkfia, megrendelte annak a „Kolozsvári Közlöny“ és a „Vasárnapi és Politikai Ujdonságok“ folyó évi folyamát.

Az egylet pecsétje elkészittetésére tks. Kiss Gáll Károlina urhölgy 36 piasztert és 30 parát ajándékozott.

Fogadják az illetők forró köszönetünket s adja az ég, hogy hazánkban is e szép példák követésre találjanak. Fölkérjük különösen a hazai kiadó és iró urakat, hogy e szép czélra járuljanak, annyiszor tanusitott áldozatkészségükkel, hogy gondoskodva legyen az olvasni kivánó közönség szellemi táplálékról is, minthogy azt önerönkön kiállani még gyengék vagyunk itt külföldön.

Sáska Róbert,
egyleti jegyző.

Különfélék.

⊙ Erdélyi vaspálya. A „P. Napló“ biztos forrásból értesül, hogy a nagyvárad-kolozsvárbrassói vasutvonalnak a közlekedési tervek közt első sorban leendö kiépitése a legközelebbi alkalommal tartott miniszteri tanácsban egyhangulag el lön fogadva. Végre tehát van kilátásunk arra, hogy lesz valódi erdélyi vaspályánk, mely e nevet ne csak bitorolja Erdély nemzetgazdászati érdekeinek gunyjára, lesz vaspályánk, mely a mi specialis érdekeinken kivül a világkereskedelmi és strategiai szempontokat is teljesen kielégiti, s mely hiszszük, hogy a birodalom jelenlegi válságos helyzetében nagy előnyül szolgálhatna, ha készen állana kicstári szállitásokra. De hiába, az előbbi kormány, mely experimentatioi kedviért mindenből politikai tőkét csinált, gondoskodott arról, hogy az utana következő mostani, Belcredi-Majláth-kormány minden tekintetben csak zavart és félszegségeket örököljen; egyebek közt egy Erdélyt közepén átszelő kész vasut helyett, az arad-szebeni szerencsétlen vonal földhányásait Erdély egyik szegletén s a határszélhez jó közel, a mit a katonai tekintélyek legélénkebben elleneztek.

⊙ Ő Felsége Pestre való leutazását illetőleg irják, hogy a pesti városi tanácshoz felsőbb helyről tudósitás érkezett, miszerint Ő Felsége fentartotta magának, hogy erre nézve folyó hó 10-éig határozzon.

⊙ A védelmi előkészületek folytán a budai vasut közelebbi napokban mejdnem kizárólag kincstári szállitásokkal volt elfoglalva.

⊙ A prágai várkápolna egyházi becses diszitményi, s a Loretto-kincstár, valamint V. Ferdinánd ő fige drágaságai egy távirat szerint 2-dikán Bécsbe szállittattak, mit szintén a háboru előjele gyanánt tekinthetünk.

⊙ Császári manifestum. Bécsből azt távirják a grätzi lapnak, hogy miután a háboru délen és északon kikerülhetlennek látszik, császári manifestum fog kiadatni, mely az összes osztrák hadsereg hadilábra állitását adandja tudtul.

⊙ Mult számunkba egy lényeges sajtóhiba ment be. Ugyanis az erdélyi képviselök részvétirata Kralowánszky György özvegyéhez, a collectiv erdélyi elnevezés tévedésből mással cseréltetvén fel, székely képviselők nyilatkozata gyanánt emlittetik, holott más nemzetiségbeli képviselők is aláirták. Siettünk tehát kijavitni, nehogy emberek, a kik mindjárt szeretik félreverni a nemzetiségi féltékenység vészharangját, komolyabb okok hiányában ebből a kicsiségből nagy dolgot csináljanak A névsor is hiányosan közöltetett, minélfogva ujból közöljük. E részvétiratot következő erdélyi képviselök irták alá: Gr. Mikó Imre, Zeyk József, gr. Kálnoky Pál, Papp Lajos, Domokos László, b. Huszár Károly, Zeyk Károly, Gál János, Dózsa Elek, Berde Mózsa, Gál Miklós, Torma Károly, b. Szentkereszti Zsigmond, ifjabb b. Kemény István, Szolga Miklós, gr. Bethlen Sándor, Thuri Gergely, id. gr. Bethlen János, Boér János, Bömches Frigyes, gr. Betlen Farkas, gr. Kun Kocsárd, Mikó Mihály, Geczö János, Simai Gergely, Gajzágó Salamon, Tisza László, Tolnai Gábor, Dózsa Dániel, Székely Gergely, Ocsvai Ferencz, gr. Bethlen Gábor, Makrai László, Transchenfels Emil, Lázár Dénes, báró Kemény Gábor, Hosszu József.

⊙ A csikszéki székelység bizalmi nyilatkozatot intézett Deák Ferenczhez, melyre a haza bölcse az azt átnyujtó csikszéki képviselőknek, Mikó Mihály- és Lázár Dénesnek a „P. Napló“ szerint körülbelől azt felelé: „Jól esik nekem a derék székely nép bizalma és szeretete — kérem, adják tudtára szives megemlékezésökért meleg köszönetemet és nagyrabecsülésemet.“

⊙ Agio. Május 4-én ezüst: 122; arany: 5 frt 91 kr. Május 5-dikén ezüst: 124; arany: 5 frt 95 kr.

⊙ Az erdélyi urbéri papirok árkelete a pesti börzén f. hó 5-kén 53 frt 25 kr. vala; ezüst és arany a fennebbi bécsi börzei kimutatás szerint állott.

⊙ Deák Ferencz felhivatása Ő Felsége által. A „N. Fr. Presse“ pesti levelezője azt irá, hogy „pesti körökben, melyek rendesen jól vannak értesülve“ beszélik, hogy Deák Ferencz egyenesen Ő Felségétől kapott volna felhivást, hogy azonnal Bécsbe sietvén, ott Ő Felsége s a kormányférfiakkal tartandó értekezleten terjeszsze elő nézeteit a magyar kérdés gyors megoldására nézve. Ugyanis „bécsi döntő körökben azon határozatra tértek volna, hogy az 1848-ki törvények tényleges érvényesitését illetőleg a legkiterjedtebb engedmények teendök.“ E hir alaposságát azonban kétségbe vonják, s azt a „P. Lloyd“ egész határozottan „légből kapott“-nak nevezi.

⊙ Alduleanu János, az erdélyi kir. tábla alelnöke, kit Naszódvidékén választottak volt képviselőül, hir szerint leköszönt képviselői állásáról, s az uj választás el is rendeltetett.

⊙ Nemzetőrség Bécsben. A „Presse“ arról értesül, hogy irányadó körökben azon eszmével foglalkoznak, miszerint azon esetre, ha szükség lenne a bécsi helyőrséget is harczmezőre vezényelni, a helyőrségi szolgálat teljesitése a birodalmi fővárosban nemzet- vagy polgárőrségre bizatnék.

— A „Serbobran“ igazat ad Deáknak, midőn az országgyülésen kijelenté, hogy az 1848-iki törvények csupán országos, nem pedig nemzetiségi képviselőket ismer el. A nem-magyar nemzetiségek azonban épp ezért nem ragaszkodhatnak azon törvényekhez addig, mig azok az országgyülés által revideálva nincsenek. A szerb nemzet politikai egyenjogúságot kiván, mert az egyéni és polgári egyenjogúsággal meg nem elégedhetik. (?)

— A Vörösmarty-ünnepélyre folyó hó 6-kán Zeyk Károly alelnök vezetése alatt Fehérvárra menendö alsóházi küldöttség a következő képviselő urakból fog állni: Salamon Lajos, Domahidy Ferencz, Kende Kanut, Bethlen Farkas, Thury Gergely, Kubica, Torma Károly, Justh J., Ibrányi L., Jekelfalussy L, Gajzágó S., Thury S., Oláh Miklós Hosszu J., Glum A., Perczel Béla, Szabadffy Sándor, Stephanidesz H., Dettrich Zsig., Patay Ist., Bónis Samu, Csiky Sándor, Bujanovits Sándor, Vay Sándor, Domokos László, Ivánka Zsig., Királyi P., Simai Gergely, Ráth Péter, Wlád Alajos, Lázár Dénes, Szolga Mihály, Boér János, Szemző Nándor, Kupricz János, Geczö János és Bánó József.

⁂ M.-Vásárhelyről a következő érdekes közleményt vettük: A nőegyleti egyik alelnök Szilvássy Sándorné 12 éves leánya Zerna és Knöpfler Mari kisasszonykák, játék közben azon ötletre jöttek, hogy mamáik példájára rendezzenek gyermek-bábu tárlatot, s imé a szép eszme megfogamszott s csakhamar jótékony gyümölcsöket termett. Mult február 18-dikán az orvos Zieglerné által fölajánlott helyiségben, 56 kis kiállitóné, 260 darab önkeze készitette tárgyat állitott ki. Mily benső lelki örömmel mentek a jó szülök ezen tárlat megtekintésére, mutatja az eredmény. A belépti jegyek és eladott mütárgyak árából begyült 50 ft 74 kr, melyből az okos kis rendezök 44 szegény gyermeknek készitettek örömet az által, hogy öket a szükségesebb ruhanemükkel látták el. A lelkes kisasszonykák megmutatták, miként kell szép haszonnal mulatni, a derék szülök pedig, hogy gyermekeik nevelésének már korán jó irányt tudtak adni. Éljenek!

⁂ A piaczon éppen most állitják fel a kis nyári kioszkot, még pedig szilárd fedéllel, s igy nem fog jövöre az eső a közönség nyakába csorogni, mint a mult évben.

⁂ Megjelent Kassay Adolfnak „A községi elöljáróságok hatásköre és teendöi, törvénykezési s közigazgatási tekintetben.“ E müvel a szerző okvetlenül hasznos szolgálatot tett, kivált azon jegyzök és biráknak, kik pontosan és lelkiismeretesen akarják állásukat betölteni. E csinosan kiállitott kötetben egy csomó mindennap elöforduló iromány-példa van, melyek nyomán könnyen készithetik el jelentéseiket, szerződés, végrendelet s egyéb hivatalos irományokat. Ára 1 ft 40 kr. Kapható Stein János könyvkereskedésében.

⁂ Bécsben közelebbről egy Hutterstrosser nevü virágcsináló halt meg, ki az által szerzett magának halhatatlan nevet ebben az uzsorás epochában, hogy a szegényeknek kamat nélkül adá ki pénzét s soha senkit be nem perelt! Alig lehet elhinni.

Politikai hirek.

Franczia ország. Páris, május 3. A függő politikai kérdésekre vonatkozó nyilatkozatok, melyeket Rouher államminister a törvényhozó testület mai ülésében tett, kimeritőleg igy hangzanak: A kormány ma nem bocsátkozhatnék a Németország ügyeit illető fejtegetésbe, a nélkül, hogy sulyos és számos kellemetlenségeknek ne tegye ki magát. Hanem szemben a közvélemény izgatottságával meg kell ismertetnie az általa követett politika jellegét. Rouher constatálja, Francziaország fáradozásait a béke fentartására, melyek csak azon erös akarat által lettek korlátolva, hogy Franczia ország semmiféle kötelezettségbe ne bocsátkozzék és a cselekvés szabadságát fentartsa. Azon kérdésekben, melyek Franczia ország becsületét, méltóságát és érdekeit nem érintik, a kormány kötelessége volt a loyalis semlegesség utján haladni. A kormány elhatározta, hogy cselekvési szabadságát csak arra használja fel, miszerint Francziaország hatalmát, biztonságát és szabadságát megvédje. Különös kötelességeink voltak Olaszországot illetőleg. Olaszország hivatottnak érezheti magát, hogy a Poroszország és Austria közötti viszályban tevékenyen lépjen közbe. Minden nemzet birája saját érdekeinek; mi nem akarunk semmiféle gyámnokoskodást gyakorolni Olaszország felett, miután szabadon határozhat, s egyedül felelős határozataiért. Hanem az érdekeltség, melylyel irányában viseltetünk, kötelezett bennünket határozottan nyilatkozni, Olaszország tudja, hogy mi határozottan rosszalnánk minden támadást Austria részéről, s azt is tudja, hogy mi elhatároztuk, miszerint egy Austria ellen intézett támadás veszélyeiért egyedül önmaga felelős. A kormány nyilatkozata tehát a békés politika, loyalis semlegesség és a cselekvés teljes szabadsága mellett hangzik.

Olaszország. Florencz, apr. 29. A nemzetőrség mozgósitása is el van határozva, s azt kiválólag délen fogják alkalmazni, hol bourbonista felkeléstől tartanak. Franczia ország állitólag az osztrák készülődések miatt Var-megyében és Savoyában egy figyelő hadtestet állit fel. Tegnap (apr. 28.) reggel a király elnöklete alatt haditanács tartatott, melyben Lamarmora, Cialdini, Petitti és Pettinengo tbkok vettek részt. A kamara által 14 hónap előtt Bologna és egyéb helyek megerösitésére megszavazott 300 millió frankot Bologna vármüveinek befejezésére, Cremona megerösitésére, egy figyelő hadtest felállitására Bologna mellett Cialdini alatt, lovak vásárlására és két gyakorló tábor felszerelésére Piacenza és Brescia mellett, fogják felhasználni. Albini és Persano tengernagyok hajóhad-parancsnokokká, Cialdini, Humbert herczeg, Chucciari és Brignone tábornokok hadtest-parancsnokokká neveztettek ki. Hogy végül a tett-pártot is kiengeszteljék, a Garibaldi által Chiaves ministerrel folytatott alkudozások alkalmával megállapitott feltételekhez képest, önkéntes csapatok alakitását is engedélyezték, s azok vezéreit Garibaldi fogja kinevezni.

A nemzetőrség főparancsnoksága Milanoban felhivatott, hogy közölje azok neveit a katonai parancsnokságokkal, kik az olasz függetlenségi harczban részt vettek, és valami rangot nyertek a rendes hadseregnél, vagy az önkéntes csapatokban. Milanoban naponkint köttetnek sürgős szállitási szerződések, s a vidéken folytonosan tart a lovak és öszvérek vásárlása.

A lapok jelentik, hogy a király már aláirta a tartalékcsapatok és szabadságosok behivására szolgáló rendeleteket, valamint azon rendeletet is, melylyel a hadsereg hadilábra helyeztetik, s mely holnap fogna közzététetni. A hadügyministerium felügyelete alatt 3 nyomda van elfog-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj

laiva a 12,000 körsürgöny nyomatásával, melyeket a hatóságokhoz intéznek a fönnebbi rendeletek végrehajtása végett. Már tegnap utnak indittatottt a rendelet a katonai parancsnokokhoz, melylyel minden szabadságolt tiszt és katona behivatik; továbbá elrendeltetett, hogy a gyakorlás alatt levő 1844-diki korosztály a hadseregbe osztassék be és katonailag szereltessék fel. Franconniére ezredes, Napoleon hadsegéde és bizalmas ügynöke ide érkezett és ismét tovább utazott. Az utazása czélját illető hirek hülönbözöleg hangzanak, azonban illetékes helyről ugy értesültek, hogy az ezredes nyilatkozatai folytán „a franczia és olasz politika paralellismusát tökéletesen helyreállitottnak lehet tekinteni.“

A „G. della Romagna“ a romagnai democrata egyletek központi bizottmánya két tagjának egy nyilatkozatát teszik közzé, melyben a kormánynak a tettpárt teljes közreműködését helyezik kilátásba háboru esetére, és hozzáteszik, hogy van ok hinni, miszerint a kormány az önkényteseket fegyverrel és egyébbel el fogja látni.

Florencz, május 1. Itt is, mint Palermoban, nagy tüntetések történtek a háboru mellett; a tüntető nép a királyt, a hadsereget és Garibaldit éltette. Az „Opinione“ egy bécsi levelet közöl, melyben az van megirva, miszerint Angol- és Bajorország azon april 22-diki nyilatkozatára az olasz kormánynak, hogy sem csapatokat nem vont össze, sem a tartalékos katonákat nem szólitotta be, az osztrák kabinetnél azonnal elöterjesztéseket tétettek az iránt, hogy szintén álljon el készülödéseitől, mintán Olaszország magatartása tökéletesen békés; Bloomfield l. és Bray-Steinburg gr. april 23. és 26-kán tették elöterjesztéseiket, hanem a bécsi kabinet azt felelte, hogy a készülödéseknek meg kell lenni. Az „Op.“ alaptalannak nyilvánitja némely lapok abbeli állitását, hogy Lamarmora uj jegyzéket bocsátott volna ki Austria készülödéseiről.

Németország. Berlin, máj. 1. A „P. Ll.“-nak irják: „Azért változtatta oly fenyegetöre a helyzetet a Bécs és Berlin közötti utolsó sürgönyváltás, mivel Bismark hangsulyozza, a Poroszés Olaszország közötti szövetséget. April 29-ki sürgönyében a lefegyverkezés kérdése nem csak Poroszország részére egyoldalulag, hanem a porosz és olasz kormányok solidaritása vételék igénybe. Ezen solidaritás alapján utasithatta vissza Bismark a kölcsönös lefegyverkezések iránt osztrák részről javaslott módositásokat, oly formán, hogy az Olaszország elleni készülödéseknél fogva a porosz állam veszélyeztetését nem látja csökkentve. Az osztrák kormánynak tehát Olaszországban is le kellene fegyverkeznie, hogy Bismark urat kielégitse; hanem azt bizonyossággal el lehet hinni, hogy ezen eshetöségre berlini kormány-körökben nem számitnak. Bismarknak egyik bizalmas embere, egy küldiplomatának azt mondá, hogy Bismark ugyan nem szólott neki az Olaszországgal kötött szerződésről, s azon esetben nem is szólhatna felöle, de saját magán nézete szerint azt hiszi, hogy Victor Emanuel külön diplomatiai megbizottja nem oknélkül töltött heteket Berlinben, s hogy telteszi, miszerint mind a florenczi, mind a berlini kabinetek gondoskodtak arról, hogy Austria különleges egyezkedést se Holsteinra, se Velenczére nézve, ne köthessen.“

Drezda, máj. 1. Félhivatalos részről jelentik: Az ide porosz részről érkezett sürgöny sommátio jellegével bir, felvilágositásokat kiván a készülödéseket illetöleg és katonai rendszabályokkal fenyegeti Szászországot, ha a felvilágositás nem lenne kielégitö és Szászország vonakodnék lefegyverezni.

Berlin, máj. 2. A „Prov. Corr.“ ezt irja: Poroszország, a mi illeti az olasz királysághoz való állását, a kitörhetö európai bonyodalmakkal szemben a most fennálló egyensulyt Austria javára nem engedheti megváltozni. Poroszország kivánbatja, hogy Csebországból, Morvából s nyugati Galicziából az oda közelebb küldött csapaterösitések vonassanak ki, s az ottani csapatok béke lábra állittassanak. Ha ez megtörtént, s ezalatt Austria meggyözödik arról, hogy Olaszország nem akarja megtámadni, s ha a velenczei területen tett állitólagos védelmi rendszabályokat is visszavonja: akkor Poroszországra nézve is megérkezik a lefegyverkezés idöpontja.

Stuttgart, máj. 3 Pétervári tudósitások szerint a czár Waymann ezredest egy sajátkezüleg irt levéllel a porosz királyhoz küldötte s ezzel tudatja, hogy az orosz császári ház rokonságban lévén több német fejedelmi házzal, ezeket oltalmazni köteles azon esetben, ha existentiájuk fenyegetve volna.

Ujabb. Florencz, május 5. Bebizonyul, hogy Austria késznek nyilatkozott a velenczei hadsereget teljes békelábra állitani, ha Olaszország nem szándékozik támadást intézni. Olaszország erre ismételte, hogy készülödései tisztán védelmi jellegüek s a háborut nem fogja kezdeményezni.

Berlin, május 5. Ma reggel elrendeltetett a második, harmadik, negyedik, ötödik, hatodik és a testör-hadtest hadilábra állitása. Az egész hadsereg lovassági ezredeinek, lólétszáma szaporittatik, a tüzérség pedig mozgósittatik.

Frankfurt, május 4. Holnap rendkivüli szövetséggyülés tartatik Szászország inditványa felett, mely a Poroszországgal folytatott utóbbi jegyzékváltás folytán a szövetség közvetitéséhez folyamodik.

Távirati tudósitás a béosi börzéről.

Május 7-kén: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 58.75. 5% Metalliques 100 frt 55.50. — Bankrészvény 664. — Hitelintézeti részvény 200 forint 123.—. —London 10 ft st. 100 frt 23½ kr 123.75. 20. Ezüst 124.50. — Cs. kir. arany 6.—. — 1860. kölcsön 68.—.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

NEM HIVATALOS.

(174) (2—3)

Uj találmány.

meglepőleg érdekes fényképészeti időtöltés.

Varázs fényképek

KAPHATÓK

CSAPÓ SANDORNÁL

Kolozsvártt.

Ezen büvészi fényképekkel most már bár ki képes egy pár csepp vizzel a legszebb fényképet állitani elö.

Ára 6 fényképnek	. .	— frt. 60 kr.
„ 12 „	. . .	1 frt. 10 kr.
„ 50 „	. . .	4 frt. 50 kr.
„ 100 „	. . .	8 frt. — kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

(106) 8/5 (4—4)

Haupttreffer 300.000 fl. **Lose-Gesellschaften.** **Haupttreffer 250.000 fl.**

Gesellschaft A — 12 Theilnehmer, 23 Lose, ca. 40 Ziehungen während der Einzahlung.

Angabe auf einen Antheilschein A nur 8 fl.
Diese Gesellschaft enthält 4 ganze 1864 er Lose, 8 halbe 1864-er Lose, 1 Credit-Los, 1 Ofner, 1 Waldstein, 1 Palffy, 1 Como, 1 Rudolf, 1 Genois, 1 Windischgrätz, 1 Clary, 1 1860-er 100 fl. Los, 1 schwedisches Los. Weitere Monats-Raten zu 6 fl. Am Schluss der Einzahlung erhält man z. B. ein 1864-er 100 fl. Los ausgefolgt, und spielt während der Einzahlung auf alle Lose mit Haupttreffer der Credit-1864 er-Lose 250.000 fl.

Gesellschaft B — 12 Theilnehmer, 16 Lose, ca. 25 Ziehungen

Angabe auf einen Antheilschein B nur 4 fl.
Enthält 8 Stück 1864-er 50 fl. Lose, 1 Ofner Los, 1 schwedisches, 1 Palffy, 1 Como, 1 Salm, 1 Rudolf, 1 Genois, 1 Windischgrätz-Los. Am Schluss der monatlichen Einzahlung à 3 fl. erhält man z. B. ein 1864-er 50 fl. Los ausgefolgt. Haupttreffer der 1864-er-Lose 250.000 fl.

Gesellschaft C — 10 Theilnehmer, 15 Lose, ca. 20 Ziehungen.

Angabe auf einen Antheilschein C nur 10 fl.
Enthält 4 Credit Lose, 5 ganze 1864-er Lose, 5 halbe 1864-er Lose, 1 russisches 100 Rubel Los. Weitere Monatsraten à 9 fl. Am Schluss erhält man z. B. ein Credit-Los ausgefolgt. Haupttreffer der russ. Lose 200.000 Rubel.

Gesellschaft D — 10 Theilnehmer, 15 Lose, ca. 22 Ziehungen.

Angabe auf einen Antheilschein D nur 8 fl.
Enthält 1 Credit Los, 4 Stück 1860-er 100 fl. Lose, 5 ganze 1864-er 100 fl. Lose, 5 Rudolfs-Lose. Weitere Monats-Raten à 7 fl. Am Schluss der Einzahlung erhält man z. B. ein 1860-er 100 fl. Los ausgefolgt. Haupttreffer der 1860-er-Lose 300.000 fl.

Bei Eintritt in diese Gesellschaften ist nur die Angabe einzusenden, wogegen ein Antheilschein mit Serien und Nummern der spielenden Lose erfolgt wird, mit welchen man schon in den nächsten Ziehungen auf alle Treffer mitspielt. Gewinne werden sofort ausbezahlt.

Jetzt, wo viele Ziehungen schnell nach einander folgen, ist der sofortige Eintritt in diese Gesellschaften besonders vortheilhaft, da jedes Monat mehrere Ziehungen stattfinden.

Briefliche Aufträge, welchen die Angabe beigeschlossen ist, werden postwendend effectuirt. Am Schluss der Einzahlung werden die Original-Lose ausgefolgt. Briefe und Geldsendungen zu adressiren an

LAUR. HERBER
Wechselhaus in Brünn.

Im obigen Wechselhause wurden schon viele **Haupttreffer** gewonnen.

(5) (13—24)

MATICO-INJECTION UND MATICO-CAPSELN VON GRIMAULT & C°. Apotheker in Paris

Ezen legujabb gyógyszer, mely a gonorrhoea gyors és sikeres gyógyitására anélkül, hogy strictarákat, vagy a belső részekben gyuladásokat okozna, a matico-perues fa leveleiből van készitve. Dr. **Ricord** és a párisi orvosok legnagyobb része, mióta ezen gyógyszer feltaláltatott, minden egyéb ilynemü szereket mellöznek. Az Injection a betegség kezdetével alkalmaztatik, a tokocskák minden rögzött s elévült esetekben, melyek a copahu s kubébamag s más egyéb érczes alapokra készitett injectiókra távozni nem akartak, vétetnek használatba.

Raktár: Ausztria minden nevezetes gyógytárában.

(161) (1—3)

Haupt-Niederlage v. Geschäfts-Büchern

in allen Grössen und Rubrizirungen, höchst dauerhaft und elegant gearbeitet, zu **äusserst billigen**, aber **festen Fabrikpreisen**, empfiehlt

SIEGM. HEYMANN,
Monostorgasse 171. nahe am Hauptplatze.

(12) | 8/5 1866. | (6—*)

Valódi

MOLL SEIDLITZ-PORA

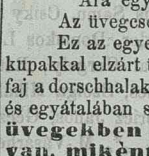

mely a párisi mükiállitáson arany-érmet nyert.

Középponti raktára a „**Gólyához**“ czimzett gyógyszertár Bécsben, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett **Seidlitz-por** használati utmutatásokkal árultatnék, melyek szóról szóra az enyim szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját névaláirásomat is viselik, s ily módon azok külsöjökről itélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetök lévén, bátor vagyok azért ezen hamisitások ellenébe óvásul mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, miszerint az ilynemü szereknek megkülönböztetése végett, minden általam készitett skatulya **Seidlitz-por** saját óvó bélyegemmel vanellátva, s minden egyes por-adagot magába foglaló fehér papiroson ezen esmertetöjegy „**Moll Seidlitz-pora**“ (**Moll's Seidlitz-Pulver**) viznyomáson látható.

Ára egy bépecsételt eredeti skatulyának **1 ft 25 kr.** oszt. ért.

Használati utasitással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkivüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddigelö ismert házi gyógyszerek közt bizonnyára a legelsö helyre méltatandók. A császári nagy birodalom minden részeiből hozzánk beküldött több ezernyi hálairat részletes biz nyitványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szivdobogás, ideges föfájás, vértorlódás, köszvényszerü tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hányási inger stb. eseteiben a legjobb eredménynyel használtattak, s a legtartamosb gyógyeredményt vivtak ki Ezen, már nagy csomaggá nött levelezés számtalan bizonyitványait tartalmazza azon szenvedöknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógymódot hasztalan használták, ezen egyszerü házi szerhez folyamodtak és egésségüket egyszerre és állandóan viszszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanitók kereskedök, kézmüvesek, müvészek, mezei gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselvék, a kiknél azelőtt a leghiresebb gyógyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minöségben kapható **csupán csak**

Kolozsvártt: RITTER Tr. özvegye gyógysz. Továbbá Beszterczén: Szongot György. Brassóban: Jekelius F. Fogaras: J. B. Gschader. M.-Vásárhelytt: Bucher M. és Burdats A. N.-Bányán: Haracsek. Nagy-Károlyban: Schöberl. Nagy-Szebenben: Müller gyógyszerész. N. Váradon: Jánky Antal. Segesvártt: Misselbacher. Szász-Régen: Waebner & Schinker. Szászsebesen: Binder F. gyógysz. Szent-Ágothán: Knall K gyógyszerész. Szerdahelytt: Schimert F. gyógyszerész. Zalathnán: Mégay G. A. gyógysz. Zilahon Harmath S. F.

A fennebbi czégeknél létezik még ezeken kivül a

norvegiai „Bergen“ városból való valódi

DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ

raktárais.

Ára egy nagyobb üvegnek **1 frt. 80 kr.** egy kisebbnek **1 frt.** o. é.

Az üvegcsék el vannak látva védmárkommal és kimeritö használati utasitással.

Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosbb májhalzsir faj a dorschhalaknak leggondosabb egybegyüjtése és kivilágositása által van megnyerve, és egyátalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a **bepecsételt üvegekben levő folyadék egészen épen és azon állapotban van, mikènt az közvetlenül a természet által nyujtatott.** — E valódi Dorsch-májhalzsirolaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesbb gyógyszer **a mell- és tüdöbajokban. scrophulus és rachitis, köszvény és csúz, idült börkiütés, szemgyuladás, ideg-** és több más **bajokban** legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyógyszerész **Bécsben,** „zum Storch“, Tuchlauben.

(179) (1—1)

ÁRVEREZÉSI HIRDETMÉNY.

1866 május 14-én és következő napjain reggeli 9 órától kezdve a házsongardiutczában az Enyediféle kertben **többféle butorok, porczellán, üvegnemüek** és egyéb **házi kellékek** nyilvános árverezés útján el fognak adatni.

(176) (1—3)

Lóeladás és árverezés.

A folyó hó 12-dikén Nagy-Enyeden tartandó baromvásár alkalmával, nébai b. Gerliczi Albert (mübáztalvi) ménese, mely összesen 69 darabból áll, ugymint 3 mén, 26 csikós és részint meddő kancza, több 4, 3, 2 és 1 éves csikó, szabad kézből és árverezés útján eladatik.

(177) (1 1)

Hirdetés.

Egy magyarországi nagyobb gazdaságnál szolgált egyén, hasonló minőségü alkalmazást keres Erdélyben. Többet tisztelteles Domokos György urnál Kutyafalván utóposta Maros-Ludas.

(175) (2—3)

Egy Streicher féle ZONGORA,

mely teljesen jókarban van, **140 forinton eladó**. Értekezhetni felöle Stein János könyvkereskedésében.

(167) (3—3)

Egy igen jó faju, jámbor természetü ünö kisbornyus

fejös bival

eladó, Hidelvén nagyutcza 307 számu háznál.

(171) 8/5 (2—3)

Legujabb nagy

TŐKEPÉNZEK-ELOSZTÁSA

2 millió 677,250 Márka

melynél

csak nyeremények

fognak kihuzatni,

kormányilag biztositva és engedélyezve.

Egy egész álladalmi eredeti sorsjegy ára . . . . . 7 frt.
Két fél állad. eredeti sorsj. ára 7 „
4 negyed „ „ „ „ 7 „
8 nyolcad „ „ „ „ 7 „

11 sorsjegy átvételénél csak 10 fizetendő.

17,600 nyeremény közzül következő főnyeremények találtatnak márkákban.

250,000, 150,000, 100,000 50,000, 25,000, 2-szer: **20,000, 17,500,** 2-er: **15,000** 2-er: **12,500,** 2-er: **10,000,** 1-er: **7,500,** 5-ször: **5,000,** 5-ör: **3,750,** 2-er: **3,000,** 105 ör: **2,500,** 5-ör: **1250,** 105 ör: **1000,** 5-ör: **750,** 120-or: **500,** 235-ször: **250** és 10,700 szor: **117** márka stb. stb.

A huzás kezdete f. évi május hó 14-ke.

A világ legtávolabb részein ismert és általánosan kedvelt üzleti jeligém alatt

„Isten áldása COHNNAL!“

a főnyeremény nálam február 28-kán és pedig 21-dik szer nyeretett meg.

Külföldről érkező megbizásokat, melyekhez a sorsjegy ára bárminö folyó papirpénzben, vagy bélyegekben mellékelendő, a legtávolabb helyekre is titoktartással és gyorsan személyesen hajtok végre, s a hivatalos számjegyzékeket és nyereménypénzeket a huzás után azonnal megküldöm.

Cohn Láz. Samson,
bankár Hamburgban.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel (Bel-farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj